

NIEUWSBRIEF

Uitgave 2023-5/2023

Beste lezer,

Om mee te beginnen: dank voor uw bijdrage aan de Rabo ClubSupport actie. Onze heemkundekring heeft dit jaar een bedrag van € 567,05 mogen ontvangen. Daar zijn we erg blij mee. In deze nieuwsbrief brengen we graag enkele onderwerpen onder uw aandacht. Lees bijvoorbeeld over het kabouterijtje van Paula Pottgiesser, het Veghels Boerderijenboek, het Veghels volkslied, ontdek het verhaal achter archeologische vondsten; doe mee met de CARE Academie 2023 of meldt u aan voor het volgen van een basiscursus voor het verzorgen van rondleidingen in Veghel.

Veel leesplezier allemaal,
Petra Huibers

OPROEP

Gevraagd: Aspirant rondleiders

Over het oude centrum van Veghel is veel te vertellen, maar het ontbreekt daarvoor aan voldoende mensen die dat willen en kunnen vertellen. Dat is jammer, want er is wel vraag naar.

Er zijn al aardig wat rondleiders op de Noordkade, bij SIEMei, op de fluisterboten en in de Lambertuskerk, maar voor een rondje door Veghel zijn te weinig mensen beschikbaar. De meeste leden van HKK Vehchele weten al het een en ander van de geschiedenis van Veghel. Vanuit hun eigen verleden en/of omdat ze kennis hebben opgedaan bij bijv. lezingen van de heemkundekring. Wellicht zijn die leden bereid om in de toekomst groepjes mensen door Veghel rond te leiden en zo hun kennis met hen te delen. Dat is best een gedurfde stap en daarom wil de HKK Vehchele hen daarin ondersteunen. Zowel bij het completeren van de informatie over Veghel als bij het trainen van de vaardigheden die bij rondleidingen komen kijken. Wie denkt dat hij het half kan, heeft echter al de belangrijkste stap gezet.

Vandaar deze oproep om u aan te melden als aspirant-rondleider. Het plan is om onder leiding van enkele ervaren gidsen (Bernard Vissers en Rolf Vonk) met de geïnteresseerden een keer een wandeling langs de bijzondere plaatsen in het centrum te lopen. Vooraf krijgt u de nodige informatie over de route toegezonden. Met deze voorkennis wordt het makkelijker om onderweg goed te luisteren. Na die ronde wordt een afspraak gemaakt over een mogelijk vervolg van het traject.

De eerste wandeling voor aspirant-gidsen staat gepland op **zaterdag 9 december om 10.00 uur**. Start: heemkamer – Oude Raadhuis, Markt 1 in Veghel. Heeft u interesse, meldt u dan aan via secretariaat@vehchele.nl. Ook kunt u daar een vraag neerleggen. U bent van harte welkom.

WERKGROEPEN

Werkgroep Historische Geografie Brabant – HKK Vehchele

De maandelijkse bijeenkomsten zijn na de vakantieperiode weer begonnen. Het intekenen en geo-refereren van de plattegronden van 1832 in het daarvoor bedoelde programma is een eind gevorderd. De gegevens van de eigenaren en grondstukken (zgn. OAT's) zijn bijna gereed. De vervolgstap is om het eindresultaat aan te bieden aan de overkoepelende HGB-organisatie, hopelijk in het eerste kwartaal van 2024. Die gaat ons werk uiteindelijk toevoegen aan de website van HGB.

Hierbij wil ik graag onze vrijwilligers hartelijk bedanken voor de inzet die zij tot nu toe hebben geleverd. Ik zou zeggen: "Ga zo door!"

René Rovers - Werkgroep HGB Vehchele

Werkgroep Educatie brengt 'kaboutertje van Paula Pottgiesser' tot leven

HKK Vehchele werkt samen met Stichting Zuivere Kunst, Cultuurkade Meierijstad, Bibliotheek Meierijstad en de Stadsdichter aan een educatieproject dat wordt uitgezet tijdens de viering van Operatie Market Garden 2024.

Rode draad in het project is het mysterieuze kaboutertje dat een grote rol speelde in het onderduikerswerk van het Veghelse echtpaar Van den Hoogenhoff-Pottgiesser in de jaren 1940-1944. Daarmee wisten zij tientallen joodse kinderen te redden van een deportatie naar de concentratiekampen. Het project leert leerlingen het morele dilemma van Paula Pottgiesser, Duitse van geboorte, verkennen. We houden u op de hoogte!

Gestage voortgang Boerderijenboek Veghel

De conceptteksten voor het bijna 400 pagina's dikke Boerderijenboek Veghel zijn nagenoeg gereed! Inmiddels zijn ook vele nog niet eerder onderzochte boerderijen gelokaliseerd en beschreven, waardoor het boek een nog rijker verslag van de Veghelse boerderijgeschiedenis gaat worden dan gedacht. De bijdragen van Martien van Asseldonk, Ger van den Oetelaar, Joop Steenbakkers, Wilbert Steenbakkers en Rolf Vonk gaan de lezer meenemen in de geschiedenis van het Veghelse landschap, het ontstaan van de dorpskom en buurtschappen, bouwhistorie van Brabantse boerderijen en een uitgebreide cultuurhistorische beschrijving van 28 boerderijen en haar bewoners. Om het boek te voorzien van historiserende afbeeldingen wordt nog dringend gezocht naar sponsors.

INFORMATIEF

Vehchele deelnemer in de Werkgroep Erfgoed van LeefGoed

U heeft wellicht al gezien hoe de gebouwen in het nieuwe Kloosterkwartier langzaam uit de steigers komen. Met het project LeefGoed Veghel geven de Zusters Franciscanessen hun waarden middels 10 grondwoorden door aan Veghelaren van de toekomst. In tal van thema-werkgroepen die het gedachtegoed van de zusters raken, denken elf organisaties vanuit zorg, welzijn, wonen, leren en de Gemeente Meierijstad na om hier vorm aan te geven. HKK is aangesloten bij de werkgroep Erfgoed, samen met de Zusters Franciscanessen, de Franciscusparochie, AREA, Meierijstad en Lumineus.

Gezamenlijk ontwikkelen we een concreet plan om er voor te zorgen dat waardevol erfgoed uit de collectie voor Veghel op betekenis-volle plekken in de omgeving behouden kan blijven.

Wordt het Veghels volkslied zichtbaar in het dorpshart?

Coen Hendriks van Zenzo heeft HKK Vehchele gevraagd of het mogelijk is om het Veghelse volkslied 'Veghel, Parel van de Meierij' zichtbaar te maken op een blinde gevelwand aan de Deken van Miertstraat. Hij was getipt door centrummanager Dirk Lammers. Het vooral bij de oudere generaties bekende lied, werd in 1949 door Rooienaar Frans van Dorst geschreven voor de Veghelse Revue "Wie ha dè gedaacht". Phoenix Cultuur wil de Veghelse gemeenschap betrekken bij een passende verbeelding van het volkslied op die plek. We hopen dat dit voornemen gaat lukken om zo het verhaal terug te brengen in het Veghelse centrum.

Verkenning samenwerking Eerdologie, Heis Archief, Het Zijaarts Archief en Vehchele

Veghel en haar drie kerkdorpen slaan de handen ineen om te verkennen hoe zij kunnen samenwerken om het erfgoed in ons werkgebied voor de toekomst zichtbaar te houden en te behartigen. Denk aan de wijze waarop collecties verzameld en ontsloten worden, hoe data van historisch onderzoek met elkaar gedeeld en ontsloten kunnen worden. Maar ook hoe we elkaar als erfgoedgemeenschappen kunnen ondersteunen en faciliteren, waarbij het algemene belang van ons werkgebied voorop staat. De Gemeente Meierijstad is op de hoogte van dit initiatief en volgt het met belangstelling. De eerstvolgende bijeenkomst is gepland op 8 november.

Presentatie 'Veghel, parel van de Meierij' in Schijndel

Op 9 oktober verzorgde Rolf Vonk namens Vehchele de presentatie 'Veghel, parel van de Meierij' voor onze Schijndelse burens. In een bomvolle zaal van 't Spectrum nam hij zowel Schijndelaren als Veghelaren mee in de geschiedenis van Veghel en haar kerkdorpen. Daarbij werd volgens Schijndels voorzitter Aart Voets bijzonder goed duidelijk welke historische banden Schijndel en Veghel delen. Niet alleen qua familiebanden en werkrelaties, maar ook in de historische hopteelt, klompenmakerij en de regionale samenwerking. Het was voor veel aanwezigen een eerste echte kennismaking met de Veghelse geschiedenis, die veelzijdiger bleek dan gedacht. Met deze bijeenkomst werd de reeks presentaties die Sint-Oedenrode, Schijndel en Veghel in het kader van hun goede samenwerking voor elkaar verzorgden, afgesloten. Vehchele wil Tonnie Donkers, Johan van Geffen en Rolf Vonk hartelijk danken voor hun bijdragen namens de drie kringen.

Archeologie - Najaar & winter – CARE Academie (vooraankondiging)

In de bijlage bij deze nieuwsbrief treft u een uitnodiging voor deelname aan de najaarscursus van de CARE-Academie. Daarin vindt u ook de cursusdata, -tijden, -locatie en andere nuttige informatie. En hoe u zich kunt aanmelden. De cursus is gratis, behalve reiskosten en lunch. De CARE-Academie is voor iedereen met belangstelling voor archeologie. Of u nu studeert, in uw vrije tijd al bezig bent met erfgoed of gewoon liefhebber bent van geschiedenis, deze cursus is voor u. De inhoud is zo samengesteld dat het zowel toegankelijk is voor beginners als interessant voor degenen die al enige ervaring met archeologie hebben. De cursus heeft verschillende modules en is zo opgezet dat u deel kunt nemen aan het hele programma, maar ook een of enkele onderdelen kunt volgen al naar gelang uw interesse en/of deelnamemogelijkheden. Wel wordt daarbij voorrang gegeven aan belangstellenden die de gehele cursus willen volgen. Het aantal plekken is beperkt, dus snel aanmelden is gewenst. Het bestuur steunt dit initiatief van harte, dus geef je snel op, want de 1^e module is al op 11 november!

HULP GEVRAAGD

Voor het klaarzetten van de spullen voor de lezingen en ook voor het opruimen daarna zijn we dringend op zoek naar leden die zich daarvoor beschikbaar willen stellen. Het kost weinig tijd en vele handen maken licht werk. Wil je helpen? Stuur dan een e-mail naar Bert Cornelis via secretariaat@vehchele.nl.

NIEUWS VAN DE HKK-LEDENADMINISTRATIE

Nieuwe leden:

M.J.E. (Marianne) van Asseldonk-Ketelaars
 N.H.Th. (Nico) Croon
 W.P.J. (Wim) van Dijk
 I.M.D.R. (Ivette-Marie) van Ierlant
 R.M.G. (Roger) Kerckhoffs
 M.F.V.J.M. (Michèl) Kruijzen
 J.L.M. (Johan) Vissers
 F. (Floris) Westera
 C.H.A. (Chris) van der Zanden

Welkom bij de club!

Overleden leden:

Jan Janssen (11 september 2023)
 Piet van Melis (25 oktober 2023)

Wij wensen de familie en vrienden heel veel sterkte met het verlies.

AGENDA

30 november 2023 **Bedankavond vrijwilligers**

Het bestuur van HKK Vehchele is er zich bewust van dat een hele grote groep enthousiastelingen vrije tijd besteedt voor de Heemkundekring Vehchele om onze vereniging inhoudelijk dan wel organisatorisch te ondersteunen. De een wat meer of heel veel, de ander wat minder. Maar toch, zonder deze ondersteuning zou de HKK Vehchele niet zijn wat ze nu is: een bloeiende vereniging met bijna 400 leden en met tal van betrokken werkgroepen en leuke activiteiten. Een vereniging ook, die door de jaren heen een belangrijke plaats in de Veghelse gemeenschap en in de andere kernen van Meierijstad heeft verworven.

Daarom is het nodig dat de vrijwilligers op z'n tijd op een speciale manier voor hun betrokken inzet worden bedankt. Die hebben inmiddels een persoonlijke uitnodiging gehad voor een gezellig samenzijn met een hapje en drankje.

11 december 2023 **Lezing Volksverhalen over heksen**

Al eeuwenlang doen verhalen over heksen de ronde en je vraagt je af waar die verhalen vandaan komen? Maria van Deutekom gaat in deze lezing hier verder op in. Ook verhalen over heksen uit de Kempen en de Meijerij passeren de revue. Maria vertoont afbeeldingen en geeft voordrachten van verhaalfragmenten.

De uitnodiging voor deze lezing volgt binnenkort.

Redactie: Petra Huibers, Nard Jansen